

NOTAT

12. december 2012

Høringsnotat vedr. forslag til ændring af lov om fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse

1. Indledning

Det overordnede formål med lovforslaget er at omdanne fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse (Fornyelsesfonden) til Markedsmodningsfonden, hvilket er en del af aftale om udmøntningen af UMTS-reserven, der er indgået mellem regeringen, Venstre og Konservative den 23. oktober 2012.

Formålet med lovforslaget er at fokusere fondens fremadrettede arbejde på markedsmodning inden for områder, hvor danske virksomheder har særlige styrker og potentialer. Fonden skal således bidrage til at skabe vækst, beskæftigelse og eksport, særligt i små og mellemstore virksomheder. Endvidere skal fonden arbejde med innovationsfremmende offentlig efterspørgsel.

Fokuseringen på markedsmodning skaber klare snitflader til de øvrige støtteordninger og bidrager til et mere overskueligt dansk innovationssystem. Fonden skal fremadrettet ikke støtte innovationsprojekter eller projekter, der særligt fremmer omstilling i hårdt ramte områder.

Lovforslaget er sendt i høring blandt ca. 50 myndigheder, organisationer mv. den 31. oktober 2012 med høringsfrist den 21. november 2012.

Der er modtaget hørings svar fra i alt 14 af de 50 myndigheder, organisationer mv., hvoraf 11 har haft bemærkninger til lovforslaget. De væsentligste bemærkninger til de enkelte dele af lovforslaget gennemgås og kommenteres nedenfor. I bilag 1 er det anført, hvilke organisationer og myndigheder, der har deltaget i høringen.

2. Sammenfatning

Hørings svarene er helt overvejende positive overfor fonden, og der bakes generelt op om fondens formål og indsatsområder (bl.a. fra Dansk Industri, Dansk Erhverv, Ingeniørforeningen, Københavns Universitet, Vækstforum Syddanmark).

De væsentligste bemærkninger knytter sig til bestemmelserne vedrørende bestyrelsen (§ 2) og anvendelsen af fondens midler (§ 9). Flere parter har foreslået, at der inddrages yderligere kompetencer i bestyrelsen (bl.a. Landbrug & Fødevarer, Aalborg Universitet og Ingeniørforeningen). Derudover er det i relation til anvendelsen af fondens midler bl.a. foreslå-

et, at brugerdreven innovation opretholdes som aktivitet i fonden (Landbrug & Fødevarer).

Det er vurderingen, at det udsendte lovforslag generelt tager højde for hovedparten af de indsendte bemærkninger, og at evt. præciseringer vil kunne ske i bekendtgørelsen vedr. fonden. Der vurderes således ikke at være behov for at ændre det fremsatte lovforslag. Det bemærkes endvidere, at de nedenfor nævnte kommentarer til de indkomne høringssvar til lovforslaget indgår som en del af lovforarbejdet.

3. Generelle bemærkninger til lovforslaget

DI støtter omlægningen af Fornyelsesfonden til Markedsmodningsfonden. Dels da den er i god tråd med behovet for at skabe et enkelt innovationssystem i Danmark, og dels da der er behov for målrettet støtte til at færdigudvikle kommercielle produkter og serviceydelser tæt på markedet, for videre at kunne foretage en egentlig industriel opskalering. DI ser samtidig meget positivt på, at den nye fond kan yde støtte baseret på innovationsfremmende offentlig efterspørgsel. Der er således behov for, at offentligt indkøb i højere grad anvender totaløkonomiske betragtninger, der kan fremme innovative løsninger, frem for et snævert fokus på anskaffelsespris. Endelig finder DI det positivt, at Markedsmodningsfonden også kan yde støtte til design. I den forbindelse opfordres der til, at anbefalingerne fra regeringens vækstteam for kreative erhverv, herunder strategiske planer for kommercialisering af kreative løsninger, indgår i arbejdet.

Danske Regioner bakker op om fondens hovedformål om at skabe vækst, beskæftigelse og eksport inden for områder med særlige styrker og potentialer. Endvidere fremhæves det som positivt, at fonden kan yde støtte til innovationsfremmende offentlig efterspørgsel samt etablere eller deltage i partnerskaber. Danske Regioner kan derimod ikke støtte op om fondens fokusering i forhold til den eksisterende Fornyelsesfonden, så der ikke længere kan støttes markedsudvikling af offentlige sundheds- og velfærdsløsninger og grøn innovation. Endelig fremhæves det som positivt, at Markedsmodningsfonden viderefører igangværende initiativer og partnerskabsaftaler, herunder Sygehuspartnerskabet som er etableret i samarbejde med de fem regionale vækstfora.

Håndværksrådet ser særdeles positivt på formålet med den foreslåede ordning om at skabe vækst, beskæftigelse og eksport særligt i små og mellemstore virksomheder. At der et andet sted i lovforslaget fremgår, at små og mellemstore virksomheder defineres i overensstemmelse med EU's definition, dvs. virksomheder med op til 250 ansatte, vækker imidlertid lidt bekymring om hvilke virksomheder, der er den egentlige målgruppe.

Dansk Erhverv (DE) er positiv overfor omdannelsen af Fornyelsesfonden til Markedsmodningsfonden, da man hermed skabes rammerne for et potentielt effektivt virkemiddel til at fremme vækst, beskæftigelse og eks-

port for virksomheder i Danmark. Det fremhæves endvidere som positivt, at den nye fond indtænker både udbud og efterspørgsel.

Ifølge DE gav Fornyelsesfonden ikke den forventede store effekt til servicevirksomhederne, hvorfor DE mener, at den nye fond i højere skal styrke markedsmodning af services. Ligeledes ønsker DE, at digitale services skal integreres og synliggøres i loven.

Endvidere finder DE, at definitionen af ”styrkeposition” i lovforslagets bemærkninger er for snæver, idet DE vurderer, at den bygger på en branches patentaktivitet. Der bør i lige så høj grad lægges vægt på, at virksomheder har bæredygtige og konkurrencedygtige produkter og serviceydelser uden en dyr, formel beskyttelse af rettigheden.

Endelig finder DE det med stor beklagelse nødvendigt at nævne, at Erhvervs- og Vækstministeriet i samme periode som etableringen af Markedsmodningsfonden etablerer en Grøn Omstillingsfond. På den baggrund betvivler DE regeringens reelle hensigt om at gøre det danske innovationssystem mere transparent og overskueligt end tidligere.

Ingeniørforeningen (IDA) fremhæver, at små højteknologiske virksomheder har nogle særlige udfordringer, som fx at få nye produkter tættere på markedet, og at Markedsmodningsfonden i den sammenhæng er et skridt i den rigtige retning. Med henvisning til evalueringen af Fornyelsesfonden fra maj 2012 er IDA enig i, at hårdt ramte områder ikke længere er primært fokusområde.

IDA håber, at Markedsmodningsfonden vil bruge anbefalingerne fra regeringens vækstteams i relation til udvælgelse af temaer mv. for fondens arbejde. Endelig finder IDA, at det af lovforslaget er vanskeligt at se hvilke konkrete aktiviteter der kan igangsættes for at sikre øget eksportfremme.

Landbrug & Fødevarer er enig i lovforslagets hovedsigte om at skabe vækst, beskæftigelse og eksport. De foreslåede partnerskabsmodeller fremhæves som relevante i forhold til afsætning og produkt- og serviceudvikling til det offentlige, og kan bidrage til at skabe og modne nye markeder.

Landbrug & Fødevarer anerkender hensigtserklæring om at fokusere på det grønne område, men finder det bemærkelsesværdigt, at Fornyelsesfonden omdannes til en fond uden fortsat specifikt fokus på det grønne område. I den forbindelse ønsker Landbrug & Fødevarer at lægge vægt på, at Markedsmodningsfonden bør støtte op om regeringens finanslovsaftale med Enhedslisten om satsning på Styrket miljø og Grønne arbejdspladser, herunder indsatserne Grøn omstilling og beskæftigelse og Mere og bedre grøn teknologi.

Endvidere undrer Landbrug & Fødevarer sig over, at fødevareerhvervet ikke er fremhævet tydeligere som et oplagt fokusområde for fonden, og henstiller til, at fondens fokus også rettes mod fødevareerhvervet.

Endelig er Landbrug & Fødevarer bekymret for tabet af fokus på innovation i Markedsmodningsfonden. Bl.a. fremhæves fjernelse af støtte til brugerdreven innovation som uhensigtsmæssig, da brugerne har stor betydning for markedsmodning.

Vækstforum Syddanmark finder det positivt, at der fokuseres på markedsmodningen inden for områder med særlige styrker og potentialer. Og fremhæver ligeledes samarbejdet om partnerskabet for sygehusbyggerier mellem regionerne og Fornyelsesfonden som et positivt og konstruktivt samarbejde. Vækstforum Syddanmark oplever en stigende efterspørgsel efter offentlig-privat samarbejde om innovation og er derfor bekymrede over reduktionen af fondens midler til dette formål.

Aalborg Universitet bakker op om den mere præcise arbejdsdeling mellem forskellige fonde, som oprettelsen af Markedsmodningsfonden er et udtryk for.

Aarhus Universitet fremhæver, at fonden med fordel kan fokusere på områder med særlige samfundsmæssige udfordringer som man bl.a. gør i Horizon 2020. Derudover finder universitetet ikke, at beskrivelsen af efterspørgselsdrevet innovation rummer hele feltet, da administrativ regulering og økonomiske styringsmidler også er drivkræfter for innovation fra efterspørgselsiden. Og opfordre på den baggrund til øget inddragelse af andre offentlige myndigheder i Markedsmodningsfondens arbejde.

Kommentar

Det er vurderingen, at der generelt er stor opbakning til den nye Markedsmodningsfond.

Danske Regioner kritiserer, at markedsudvikling af offentlige sundheds- og velfærdsløsninger og grøn innovation ikke længere er støtteberettiget. Det er delvist en misforståelse, idet Markedsmodningsfonden fortsat kan støtte markedsmodning også inden for de nævnte områder. Det bemærkes, at bl.a. DI og DE finder fokuseringen på markedsmodning positiv.

DE nævner, at Fornyelsesfonden ikke gav den forventede effekt for servicevirksomhederne. Det skal i den anledning præciseres, at servicevirksomheder på lige fod med alle andre virksomheder har kunnet søge om støtte til markedsmodning i Fornyelsesfonden, og at en række servicevirksomheder også har modtaget støtte. Dette vil fortsat være en mulighed i Markedsmodningsfonden.

Endelig fremhæver DE, IDA, Landbrug & Fødevarer, at deres specifikke brancher med fordel kan skrives mere direkte ind i lovforslaget. Det be-

mærkes, at Markedsmodningsfonden vil støtte de bedste ansøgninger, uanset hvilken brancher de kommer fra.

4. Konkrete bemærkninger til lovforslaget

Punkt 1: Ingen bemærkninger

Punkt 2: Ingen bemærkninger

Punkt 3 vedr. § 1, stk. 2.: Fondens formål

Landbrug & Fødevarer fremhæver, at det ud fra en effektbetragtning ikke nødvendigvis er en fordel, at man alene vil fokusere på små og mellemstore virksomheder.

Kommentar

Landbrug & Fødevarer har sandsynligvis fejllæst bestemmelsen idet der henvises til, at fonden alene kan støtte små og mellemstore virksomheder. Som det fremgår af lovforslaget er formålet at skabe vækst, beskæftigelse og eksport, særligt i små og mellemstore virksomheder. Store virksomheder med over 250 ansatte kan, som det var tilfældet under Fornyelsesfonden, stadig opnå støtte under fonden i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler.

Punkt 4: Ingen bemærkninger

Punkt 5 vedr. § 2: Bestyrelsens sammensætning

Landbrug & Fødevarer finder, at bestyrelsen bør besidde kompetencer inden for innovationsfremme.

Ingeniørforeningen finder det udmærket at ændre kompetencerne for bestyrelsen efter de reviderede omdrejningspunkter i fondens fokusområder. Der opfordres til, at styrke bestyrelsens kompetencer mht. dels kendskabet til det at drive højteknologiske små og mellemstore virksomheder og dels teknologisk viden inden for de danske styrkepositioner.

Aalborg Universitet opfordrer til, at der i udpegningen af bestyrelsen tages hensyn til erfaring med universitetsledelse og ledelse af samspillet mellem virksomheder, universiteter og omgivende samfund, herunder myndigheder (triple helix).

Akademiet for de tekniske videnskaber (ATV) finder, at ændringer af bestyrelsessammensætningen har et u hensigtsmæssigt fokus på design og de andre kreative erhverv i forhold til de andre vækst og forretningsskabende områder som fx de tekniske.

Kommentar

Forslaget om, at bestyrelsen skal besidde specifikke kompetencer inden for innovationsfremme, vurderes ikke som relevant, bl.a. da fonden ikke længere kan støtte innovationsprojekter eller fokuserer på innovations-

fremme. Ligeledes vurderes forslaget om, at der i bestyrelsen skal indgå kompetencer vedr. bl.a. universitetsledelse og samspillet mellem universiteter og virksomheder ikke som relevant, da Markedsmodningsfonden er rettet mod virksomheder, der ønsker at markedsmodne og kommercialisere allerede udviklede løsninger. De løsninger, som fonden kan støtte, er således længere fremme i deres udviklingsstadiet end de løsninger, hvor videnoverførsel fra universiteter typisk er relevant.

Mht. forslaget om inddragelse af kompetencer vedr. det at drive højteknologiske små og mellemstore virksomheder vurderes det ikke som hensigtsmæssigt specifikt at fokusere på dette, da fonden ikke har et særskilt fokus på højteknologi. I stedet lægges der vægt på, at bestyrelsen har bred erhvervs-mæssig indsigt.

Det er vurderingen, at de kreative erhvervs kommercialisering adskiller sig væsentligt fra andre væksterhverv, hvorfor særlige kompetencer herfor i bestyrelsen vil være centrale ved behandlingen af ansøgninger fra disse erhverv.

Punkt 6 vedr. § 3 stk. 4: Bemyndigelsen af formanden og sekretariatet

Akademiet for de tekniske videnskaber (ATV) mener, at ændringen er en unødvendig beslutningsret til sekretariatet og finder, at enhver afvisning eller tilsagn som minimum bør være godkendt af formanden.

Kommentar

Der er ved bestemmelsen blot tale om, at bestyrelsen kan fastsætte regler for hvilke ansøgninger, der kan afvises fx på grund af mangelfuldhed. Formålet er at lette bestyrelsens arbejds-mængde. ATV forslår som alternativ, at sekretariatet kan gå i dialog med ansøgerne og vejlede dem, hvilket allerede er en del af sekretariatets praksis og derfor ikke løser behovet for at lette bestyrelsens arbejds-mængde.

Punkt 7 vedr. § 5, stk. 1 vedr. årlig handlingsplan for anvendelsen af midler

Landbrug & Fødevarer ser gerne, at bestyrelsen for Markedsmodningsfonden bemyndiges med en strategi for udmøntningen af Fondens midler.

Kommentar

Den gældende bestemmelse for Fornyelsesfonden om at bestyrelsen årligt udarbejder en handlingsplan, som skal godkendes af ministeren, er foreslået ophævet. Der vurderes ikke at være behov for at gøre udarbejdelsen af en handlingsplan/strategi lovbestemt. Bestyrelsen har dog stadig mulighed for at udarbejde en handlingsplan/strategi for udmøntningen af fondens midler, hvis den finder behov for det.

Punkt 8: Ingen bemærkninger

Punkt 9 vedr. § 7: Faglige rådgivende udvalg

Landbrug & Fødevarer finder, at det ikke er klart hvordan rekvireringen af ”eksperter” vil ske, og hvordan de forskellige erhvervsområder dækkes.

Kommentar

Markedsmodningsfonden vil anvende samme procedure som Fornyelsesfonden i forbindelse med ekstern ekspertvurdering af ansøgninger. Dvs. at der for den enkelte ansøgning findes en specifik ekspert, der har solid faglig viden inden for det fagområde, som ansøgningen adresserer.

Punkt 10 vedr. § 9: Anvendelsen af fondens midler

Vækstforum Syddanmark udtrykker bekymring over, at Markedsmodningsfonden ikke har en særlig indsats for hårdt ramte områder.

I forhold til stk. 1 mener Landbrug & Fødevarer, at brugerdreven innovation bør opretholdes som aktivitet, da brugerne har stor betydning for markedsmodningen og kan bidrage med vigtige informationer til at forbedre produkterne.

I forhold til stk. 4 opfordrer Københavns Universitet (KU) til, at der i den nærmere fastsættelse af disse regler tages hensyn til, at midler fra Markedsmodningsfonden også kan tildeles helt nyopstartede virksomheder, således, at der ikke fastsættes meget skrappe krav til ansøgeres økonomiske fundament (fx minimumskrav til omsætning mv.). Og KU opfordrer til, at man overvejer at øremærke penge til nye vækstvirksomheder, som fx forskningsresultater med særligt kommercielt potentiale.

Kommentar

Markedsmodningsfonden er åben for virksomheder i hele Danmark, og således vil virksomheder fra hårdt ramte områder også kunne ansøge om støtte fremover på lige fod med alle andre.

Vedr. stk. 1: Oprettelsen af Markedsmodningsfonden skal ses som led i en forenkling af de statslige støtteordninger, hvor Markedsmodningsfonden fokuserer på markedsmodning og andre statslige støtteordninger fokuserer på forskning, udvikling og demonstration. Brugerdreven innovation er primært relevant i de tidlige udviklingsstadier, og det er derfor vurderingen, at brugerdreven innovation som særskilt indsats ikke længere hører naturligt hjemme under Markedsmodningsfonden.

Den foreslåede indsats om innovationsfremmende offentlig efterspørgsel tager udgangspunkt i efterspørgernes og brugeres behov. Ligeledes er inddragelse af brugerne som led i test og tilpasningen af et produkt i høj grad relevant, og vil fortsat være en støtteberettiget aktivitet i den nye fond. En nærmere præcisering af støtteberettigede aktiviteter vil fremgå af bekendtgørelsen for fonden og af ansøgningsmaterialet.

Vedr. stk. 4: Loven har et klart fokus på særligt små og mellemstore virksomheder, der kan skabe vækst og beskæftigelse. Der er ikke påtænkt

øremærkning af midler til virksomheder, der udspringer fra særlige miljøer, så som forskning.

Bilag 1. Oversigt over høringsparter

Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v. i forbindelse med forslag til Lov om fond til grøn omstilling og erhvervsmæssig fornyelse

Advokatrådet, Akademiet for de tekniske videnskaber, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektskolen Aarhus, Copenhagen Business School, Danish Design Association, Danish Society for Education and Business (tidligere FUHU), Danmarks Designskole, Danmarks Erhvervsforskningsakademi, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Arkitektur Center, Dansk Design Center, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfremme, Dansk Industri, Dansk Iværksætterforening, Dansk Opfinderforening, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Regioner, Designskolen Kolding, Det Økologiske Råd, Det Økonomiske Råd, Finansrådet, Forbrugerrådet, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Forskerparkforeningen i Danmark, Forskningscenter RISØ, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen i Danmark, IT-Branchen, ITEK (DI), IT-Universitetet i København, Kammeradvokaten, Kommunernes Landsforening, Københavns Universitet, Landbrug og Fødevarer, Roskilde Universitetscenter, Sammenslutningen af Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter, Serviceindustrien (DI), Syddansk Universitet, Teknologirådet, Vækstfonden, Vækstforum Bornholm, Vækstforum Hovedstaden, Vækstforum Midtjylland, Vækstforum Nordjylland, Vækstforum Sjælland, Vækstforum Syddanmark, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet

Følgende organisationer, myndigheder mv. har haft bemærkninger til lovforslaget:

Aalborg Universitet
Aarhus Universitet
Akademiet for de tekniske videnskaber (ATV)
Dansk Erhverv (DE)
Dansk Industri (DI)
Danske Regioner
Håndværksrådet
Ingeniørforeningen (IDA)
Københavns Universitet
Landbrug & Fødevarer
Vækstforum Syddanmark

Følgende organisationer, myndigheder mv. har svaret, men havde ingen konkrete bemærkninger:

Advokatrådet
Dansk Arbejdsgiverforening
Syddansk Universitet